

1. Benim sanat anlayışında, bir sanatçı göbekli, çirkin, hatta 130 kilo olabilir. Bunların benim gözümde hiçbir değeri yoktur. Çünkü insanın ruhuna seslenen; bir sanat eserinin arkasında duran ve onu üreten değil, sanat eserinin ta kendisidir. Başka yüzyıllara, yeni nesillere kalacak olan da sanatçının kendisi değil yapıtıdır. Aramızda Yunus Emre'nin fiziksel özelliklerini bilen var mı? Ama şiirleri dilden dile dolaşıyor.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sanat yapıtını sanatçının kişiliğinden ayrı düşünemeyiz.
- B) Bir yapıtı değerlendirirken sanatçının nitelikleri de dikkate alınmalıdır.
- C) Sanat açısından değerli olan, sanatçı değil yapıttır.
- D) Evrensel boyutta yapıt üreten sanatçılar her dönemde ilgi görmüştür.
- E) Okur, kendi ruhuna seslenen yapıtlara daha çok ilgi duyar.

2. Paylaşmanın, vermenin insanı geliştiren en etkin davranış olduğunu biliyorum. Sahip olunan maddi değerleri, bilgiyi, tecrübeyi, acıyı, sevinci... paylaşmak. Vermek, inançlar açısından bakıldığında da hep yüceltilmiştir. Belki de vermeyi yücelten şey, sahip olunan değer paylaşılırken bir başkasının bundan yarar sağlaması. Bu bilis, kişideki kendine yetme duygusunu sağlamlaştıran, bir başka deyişle özgüven yaratan bir durum.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisinin özelliklerinden söz edilmektedir?

- A) Sahip olunanları başkalarıyla paylaşmanın
- B) Kendine güvenmenin
- C) Bilgili ve deneyimli kişilerle çalışmanın
- D) Paylaşmayı seven insanlarla birlikte yaşamının
- E) Başkalarının hakkını yememenin

3. Kültürün, mihenk taşı denebilecek unsurlarını herkes sahiplenir, hatta sahiplenmek zorundadır! Kendi varlığını tanımlayabilmesi için şarttır bu. Örneğin bir kesim Mevlânâ'nın aşkıyla birlikte, Anadolu'da bir birlik sağladığından dem vururken; diğerleri humanizmini ortaya koyarlar. Orhan Pamuk'un Kara Kitap örgüsünde Mevlânâ'nın ve Şems'in yeri üzerine ise çok fazla şey yazıldı, tekrara gerek yok.

Bu parçada Mevlana örneğinin verilmesi aşağıdakilerden hangisini anlatmak içindir?

- A) Mevlana'yı dünyaya yeterince tanıtmadığımızı
- B) Evrensel değerlerin bütün uluslar tarafından benimsenmesi gerektiğini
- C) Mevlana'nın günümüz insanına söyleyeceği çok şey olduğunu
- D) Kültürün temel taşlarına o kültüre ait olan herkesin sahip çıktığını
- E) Kültürümüzün zenginliklerinin ortaya çıkarılması gerektiğini

4. Bir kitabı okurken, derinden müzik dinlemek birçoklarının adetidir. Müzik setinizde enstrümantal bir albüm vardır ve müzik, siz okurken dış kaynaklı rahatsız edici gürültüleri, sesleri bir nebze de olsa izole eder. Ama benim bahsetmek istediğim bu değil. Diyorum ki, bir kitap okurken tam ona uygun olduğunu düşündüğünüz bir müzik bulmaya çalışır mısınız? Eğer böyle bir müzik bulabilirseniz, inanın, okuduğunuz kitaptan aldığınız zevk iki kat artacak.

Bu parçada yazar, okura aşağıdakilerden hangisini önermektedir?

- A) Kitap okurken müzik dinlememeyi
- B) Dış dünyadaki gürültüyü yumuşak bir müzikle etkisizleştirmeyi
- C) Kitabı, ona uygun bir müzik eşliğinde okumayı
- D) Günlük sıkıntıları müzikle aşmayı
- E) Düşünsel kitapları müzik eşliğinde okumayı

5. Kültürümüze ne kadar yüzeysel baktığımız ortada. Kendimizi tanımaktan çok uzağız. Türkiye; İstanbul, İzmir, Ankara'dan ibarettir. Gezilmeye değer yerleri ise; Antalya ve Muğla'dan başkası değildir. Tarih sıkıcıdır ve edebiyat da süslü laflar salatasıdır. Divan edebiyatı Türkçe bile değildir! Aşık Veysel kör, Ahmet Hamdi Tanpınar "kim"dir?

Bu parçada yazar aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) Ülkemizi yeterince tanıtmamamızdan
- B) Gençlerin ülkemizi yeterince tanımamasından
- C) Kültürel değerlerimizle ilgili derinlikli bilgiye sahip olmayışımızdan
- D) Sanat ve sanatçıya önem vermememizden
- E) Batıyı körü körüne taklit etmemizden

6. Biz İstanbullular genelde yaşadığımız bu muhteşem şehri tanımıyoruz. Oturduğumuz semtler bile detaylar göz önüne alınırsa bize yabancı. Bir üst mahalle bizden, bizim dünyamızdan ırak bir yer sanki. Öylesine kabuğuna çekilmiş, içine kapanmış bir halimiz var. Oysa, bulunduğumuz çevreyi, giderek şehri tanımak, kültür dünyamızı, duygu ve düşüncelerimizi inanılmaz bir biçimde zenginleştirir; varlığımıza ve yaşantımıza bir anlam katar.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisi çıkarılabilir?

- A) İstanbulluların yaşadığı kenti yeterince tanımadığı
- B) İstanbul'un yabancılar kadar değerini bilmediğimiz
- C) İstanbul'un kültürel zenginlik açısından dünyadaki sayılı merkezlerden biri olduğu
- D) İstanbul'da yaşamının insan için bir şans olduğu
- E) Kalabalık şehirlerde insanların daha da bireyselleştiği

7. "Eylül Kuşatması"nı zevkle okudum. Kitaba adını veren şiiri, en güzel, en anlamlı, en etkileyici bir ay olan Eylül'ü hüznün derinliği içinde ustalıkla anlattığı için sevdim. Şairi sıklıkla karşıma çıkan eylül penceresinden görmeye, anlamaya çalıştım. Dağları, denizleri davudi bir sesle anlatırken coşan şair, galiba genelde bir eylül şairi... Romantik, dalgın, biraz filozof ama hep hüznü... Gezdiği, gördüğü, yaşadığı her şeyden, hatta coşkudan ve sevgiden bile bir tutam Eylül hüznü çıkarıyor.

Bu parçada sözü edilen şairin en belirgin özelliği aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Şiirini eylülün hüznüyle işlemesi
- B) Gözlemlere dayalı şiir yazması
- C) Biçim ve içerik uyumuna önem vermesi
- D) Mevsimlerin güzelliklerini duyurması
- E) Sevgi dolu olması

8. Ta 13. asırda Mevlana'nın "Gel... Ne olursan ol, yine gel!" çağrısında simgeleşen demokratik olgunluğu; Yunus'un "Ben gelmedim dava için/Benim işim sevi için" dizelerinde dile getirdiği 'sevgi'yi, "Dünya benim rızkımdır/Halkı benim halkımdır" dizeleriyle hayat bulan "evrensel düşünce"yi; Şeyh Galip'in "Hoşça bak zatına zübde-i alemsin sen" deyişiyle özetlenen insan gerçeğini yakalamış. Hasılı, öylesine büyük ve evrensel bir kültüre ulaşmış ki, insanın ve insanlığın bütün sorunlarını çözmüş; bunları toplumsal hafızaya ve vicdana yerleştirmişiz.

Bu parçadaki örnekler aşağıdakilerin hangisini anlatmak için verilmiştir?

- A) Kültürümüzün zenginliğini ve evrenselliğini
- B) Eski kültür değerlerimizin günümüze taşınmadığını
- C) Kültürel zenginliğimizi yaşam biçimi haline getirmediğimizi
- D) Halkımızdaki hoşgörü sınırlarının genişliğini
- E) Toplumun başka kültürlerin etkisine girip es-ki, zengin kültürünü terk ettiğini

9. Ben onu Antalya'da tanıdım. Bir emekli ilkokul öğretmeni... Yemeyen yediren, çevresindeki insanların mutlu edebilmek için çırpınan anaç bir kadın. Sürekli koşturuyor. Kimin neye ihtiyacı var, araştırıyor. Yerine getirmek için paralanıyor. Sanki fedakâr Anadolu kadınlarının bir bileşkesi.

Bu parçada sözü edilen kişi aşağıdakilerin hangisiyle nitelendirilebilir?

- A) Çalışkan - alçakgönüllü
- B) Cömert - yardımsever
- C) Vefalı - hoşgörülü
- D) Ağırbaşlı - canayakın
- E) Gayretli - huzursuz

10. İnsanlarımızın "değişim"i talep ederken önce kendilerinin bu değişime ayak uydurmaları; bu değişimin gereklerini yapmaları kaçınılmaz. Yani, her zaman dediğimiz gibi aynalarda kendini görme, başkalarını suçlamadan önce kendi hatalarını tespit edip düzeltme yoluna gitme ve özeleştiri yapma zamanıdır. Öyle görülüyor ki toplumsal kalkınış önce toplumsal silkinış ile mümkün olacaktır. Yoksa, sihirli bir değneğin kendimiz dışındadır her şeyi değiştireceğini, bizi selamete ulaştıracağını beklemek, yeni hayal kırıklıklarına zemin hazırlamaktan başka bir işe yaramayacak.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Kendine güvenmeyen bireylerden oluşan bir topluluğun gelişmesi mümkün değildir.
- B) Dünyadaki değişime ayak uyduramayan toplulukların başka toplumların etkisine girmesi kaçınılmazdır.
- C) Toplumsal kalkınmanın gerçekleşmesinin yolu bireylerin özeleştiri yapma alışkanlığını kazanmasına bağlıdır.
- D) Suçu daima başkalarında arayan insanlar kendileriyle birlikte başkalarını da mutsuz eder.
- E) Kendi doğrularını yargılamaktan uzak kimse-lerle aynı doğruda birleşmek mümkün değildir.

11. Şöyle bir çevrenize bakın, etraf kendisinden ve içinde bulunduğu şartlardan şikayet eden insanlarla dolu. Herkes, kendi dışında herkesi eleştiriyor, suçluyor. Herkes, karşısındakini değiştirmeye çalışıyor. Dolayısıyla kırgınlıklar, tatsızlıklar ve mutsuzluklar diz boyu. İletişim araçlarının onca gelişimine rağmen insan gerçek manada insana ulaşamıyor. Her gün biraz daha büyüyen sevgisizlik çölünde umut çiçekleri yeşermiyor.

Bu parçada yazar aşağıdakilerin hangisinden yakınmaktadır?

- A) İnsanların başkalarına karşı sevgisiz ve hoşgörüsüz olmasından
- B) Günümüzde insanın yerini maddenin almasından
- C) İletişim araçlarının gelişmesinin insanı mutlu etmemesinden
- D) İnsanların mutlu olmak için gereken olanaklara sahip olmamasından
- E) İnsanların kendi çıkarlarından başka bir şeye değer vermemesinden

12. Bir doktor çıkıyor, hastalarıyla ilgili bir kitap yazıyor. Bu kitapta hastalarının bütün sırlarını açıklıyor. Bir anda ortalık karışıyor. Bu yaşını başını almış doktor, neden hastalarından izin almadığı sorularına gayet pişkin bir tavır ve gülüşle: "Onlar benim dostlarımdı, kendilerinden izin almaya gerek duymadım." diye cevap veriyor! Bakın hele, özü kabahatinden büyük! Sanki insan, dostlarının kendisine emanet ettiği sırlarını ifşa etme hakkına sahipmiş gibi... Biz, küçük dilini yutacak duruma gelen halk olarak, ilgili meslek kuruluşunun en azından kınamasını beklerken, herhalde doktorun ilerlemiş yaşı dikkate alındığından olacak, skandal bir iki gün içinde kapandı.

Bu parçada yazarın "skandal" olarak nitelediği durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir doktorun, hastalarının özel yaşamlarına müdahale etmeye kalkışması
- B) Görevini kötüye kullanan bir doktora ceza verilmemesi
- C) Meslek kuruluşlarının üzerine düşen görevi yerine getirmemesi
- D) Bir doktorun, hastalarının sırlarını onlardan izin almadan yayımlaması
- E) Televizyonların, insanların özel yaşamlarını ekranlara taşıması

1-C 2-A 3-D 4-C 5-C 6-A 7-A 8-A 9-B 10-C 11-A 12-D